

Det officielle skattetryk er det mål, som oftest bliver brugt både internationalt og nationalt. Udviklingen i dette mål er ud over den førte skattepolitik præget af en række andre – overvejende tekniske – forhold, som kan påvirke det målte skattetryk. I det følgende kommenteres nogle af disse.

Fortolkningen af de skatter, der medregnes

Ikke alle skatteindtægter har samme fortolkning i forhold til råderummet på de offentlige finanser. Det spiller således en rolle for vurderingen af skattetrykket og omfanget af den offentlige sektor, om en del af skatterne er koblet til udgiftssiden eller ej. Ud fra hensynet til at ligestille offentlige overførsler og private indkomster og offentlige og private virksomheder, er en stor andel af de samlede overførsler i Danmark omfattet af skattepligt, ligesom det er almindeligt, at offentlige virksomheder betaler moms og afgifter i det omfang, der ikke er særlige forhold, der taler imod det.

Sådanne skatteindtægter kan ikke anses som sideordnede med de skatter, der pålægges private indkomster og private virksomheder, idet skattepligten er snævert knyttet til de offentlige udgifter, hvis bruttoomfang netop afspejler skattepligten. En fjernelse af disse skatter og en tilsvarende reduktion af de offentlige udgifter vil således typisk være af rent regnskabsmæssig karakter, og vil næppe have hverken adfærds- eller fordelingsvirkninger af nævneværdig karakter.

I perioden fra 1994 og frem har beskatningen af overførsler været påvirket af to forhold, som har påvirket skattetrykket i hver sin retning. Bruttoficeringen af kontanthjælp og sociale pensioner med virkning fra 1994 har således isoleret bidraget til en teknisk stigning i skattetrykket. Omvendt har indfasningen af arbejdsmarkedsbidraget i perioden 1994-1997 teknisk set reduceret skattetrykket. Stigningen i arbejdsmarkedsbidraget påvirker således ikke beskatningen af overførslerne, men inddebærer via satsreguleringen i stedet en tilsvarende nedjustering af satserne før skat. Samlet set har disse to ændringer nogenlunde opvejet hinanden og påvirker således ikke fortolkningen af udviklingen i skattetrykket, bortset fra årene 1994-96, hvor arbejdsmarkedsbidraget var under indfasning, *jf. Besvarelse af Finansudvalgets spørgsmål nr. 27 af 3. december 1999 (par. 7 – bilag 45 vedr. FFL00) ad forslag til finanslov for finansåret 2000.*

Netop forskelle i den skattemæssige behandling af overførsler og den offentlige sektors egne skattebetalinger er en væsentlig grund til, at internationale sammenligninger af skatte- og udgiftstryk sjældent giver et umiddelbart fortolkeligt billede af forskelle i skattebelastning på tværs af lande.

Disse forskelle er eksempler på almindelige problemstillinger, der knytter sig til fortolkningen af beskatningens niveau. Herudover spiller det en rolle for det målte skatte- og udgiftstryk, hvilken teknisk løsning, der anvendes til bestemte former for støtte. Eksempelvis har støtten til børnefamilier i Danmark form af tilskud, som optræder på udgiftssiden, mens den i andre lande (og tidligere i Danmark) gives i form af et skattefradrag, som optræder på indtægtssiden.

Ud fra samme betragtninger kan det nuværende personfradrag fortolkes som et fast tilskudsbeløb til alle med en indkomst over personfradraget, der i princippet lige så godt kunne optræde på udgiftssiden af de offentlige budgetter.

Betalingsforskydninger

Betalingsforskydninger har som udgangspunkt ingen betydning for opgørelsen af skattetrykket, idet hovedprincippet er, at den tidsmæssige placering af det skattegrundlag, beskatningen vedrører, og ikke tidspunktet for skattens betaling, bestemmer den tidsmæssige placering af skatteprovenuet i Nationalregnskabet.

Der findes dog to undtagelser fra dette princip, som vedrører betalingen af selskabsskatter og udskudte skatter i tilknytning til indbetalinger på fradragsberettigede pensionsordninger

Selskabsskatter

Selskabsbeskatter har siden 1992 delvist kunnet betales i løbet af indkomståret (a conto rater) og delvist året efter (restskatter). Her bogfører Nationalregnskabet de obligatoriske a conto rater i indkomståret, mens de frivillige a conto rater samt restskatter bogføres i året efter indkomståret. For-